

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Boechoutlaan 102 (Grimbergen, Vlaams-Brabant)

Projectcode: 2018F217
Augustus 2018

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 1: RESULTATEN VAN HET BUREAUONDERZOEK

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteurs: Janiek De Gryse, Clara Thys, Wouter Van Goidsenhoven, Joren De Tollenaere, Aaron Willaert

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /

De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:

Janiek De Gryse, OE/ERK/Archeoloog/2015/00043

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2018

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Resultaten van het bureauonderzoek	7
1.1	Administratieve gegevens	7
1.2	Onderzoeksopdracht	9
1.2.1	Doelstelling	9
1.2.2	Onderzoeksvragen	9
1.2.3	Juridische context	9
1.2.4	Randvoorwaarden	9
1.2.5	Archeologische voorkennis van het terrein	10
1.3	Werkwijze en strategie	11
1.3.1	Methode	11
1.3.2	Fysisch geografische situatie	11
1.3.3	Historische context en bekende archeologie	11
1.3.4	Archeologische indicatoren	11
1.3.5	Verstoringshistoriek	12
1.3.6	Introductie tot het projectgebied	13
1.3.6.1	Ruimtelijke situering	13
1.3.6.2	Geplande werken	14
1.4	Assessmentrapport	17
1.4.1	Fysisch geografische en geologische situatie	18
1.4.1.1	Landschappelijke situering	18
1.4.1.2	Tertiaire lithostratigrafie	22
1.4.1.3	Quartaire lithostratigrafie	23
1.4.1.4	Bodemvormingsprocessen	24
1.4.2	Historische en archeologische voorkennis	25
1.4.2.1	Historische context en bekende archeologische vindplaatsen	25
1.4.2.2	Archeologische indicatoren en cartografische bronnen	25
1.4.2.3	Overzicht van de gekende archeologische waarden	28
1.4.2.4	Huidige gebruik en verstoringen	32
1.5	Synthese	35
2	Bibliografie	36
3	Bijlagen	37

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (Bron: Geopunt).....	8
Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt). 8	
Figuur 3: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2017 (Bron: Geopunt).....	13
Figuur 4: Visualisatie van de geplande ontwikkeling (bron: opdrachtgever).....	14
Figuur 5: Visualisatie van de geplande ontwikkeling (bron: opdrachtgever).....	14
Figuur 6: Inplantingsplan gelijkvloers (bron: opdrachtgever).....	15
Figuur 7: Kelderplan (bron: opdrachtgever).....	16
Figuur 8: Projectgebied weergegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt).	18
Figuur 9: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).	19
Figuur 10: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).	19
Figuur 11: Profiellijn hoogteverloop N-Z (Bron: Geopunt).	20
Figuur 12: Profiellijn hoogteverloop, W-O (Bron: Geopunt).....	20
Figuur 13: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de waterlopen (Bron: Geopunt).	21
Figuur 14: Projectgebied weergegeven op de potentiële bodemerosiekaart per perceel, 2018 (Bron: Geopunt).....	21
Figuur 15: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (Bron: Geopunt). ..	22
Figuur 16: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (Bron: Geopunt). ..	23
Figuur 17: Projectgebied weergegeven op de Bodemkaart (Bron: Geopunt).....	24
Figuur 18: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).....	26
Figuur 19: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca. 1840 (Bron: Geopunt).	26
Figuur 20: Projectgebied weergegeven op de Poppkaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt).....	27
Figuur 21: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de CAI-polygonen (Bron: Geopunt).....	28
Figuur 22: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt).....	32

Figuur 23: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979-1990 (Bron: Geopunt).....	33
Figuur 24: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2000-2003 (Bron: Geopunt).....	33
Figuur 25: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2008-2011 (Bron: Geopunt).....	34
Figuur 26: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2017 (Bron: Geopunt).....	34

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.....7

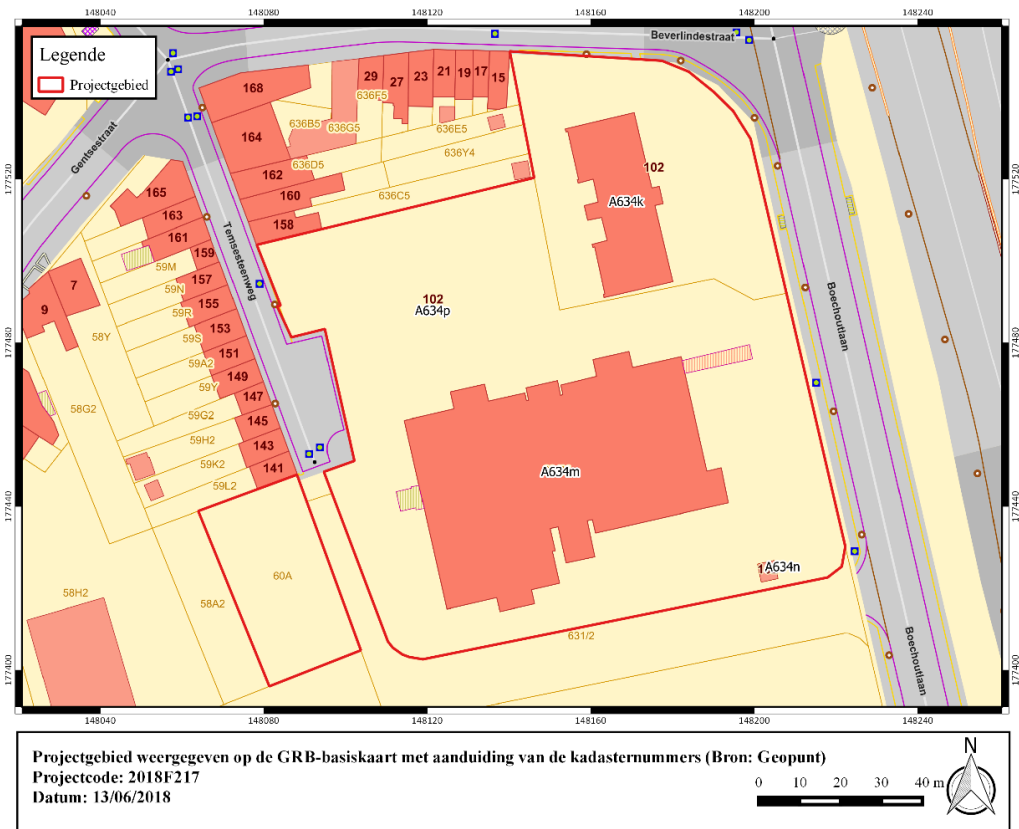
1 Resultaten van het bureauonderzoek

1.1 Administratieve gegevens

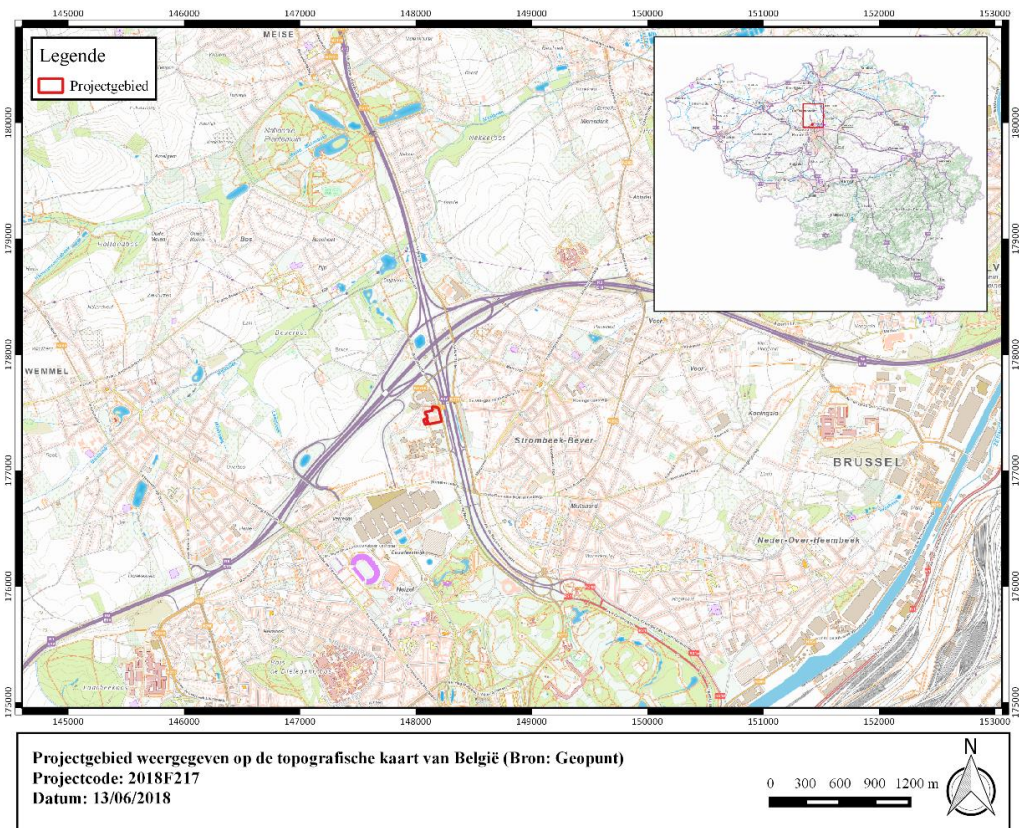
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	Vlaams-Brabant
	Gemeente	Grimbergen
	Deelgemeente	Strombeek-Bever
	Postcode	1853
	Adres	Boechoutlaan 100-102 1853 Strombeek-Bever
	Toponiem	Boechoutlaan 102
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	$X_{\min} = 147911$ $Y_{\min} = 177302$ $X_{\max} = 148334$ $Y_{\max} = 177596$
b) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Grimbergen, Afdeling 4, Sectie A, nr's: 634p, 634k, 634m, 634n, 60 a Figuur 1	
c) Een topografische kaart van het onderzochte gebied waarvan de schaal afgestemd is op de grootte van het projectgebied	Figuur 2	
d) Alle betrokken actoren en specialisten	Janiek De Gryse (erkend archeoloog) Wouter Van Goidsenhoven (archeoloog) Clara Thys (archeoloog) Joren De Tollenaere (aardkundige) Aaron Willaert (historicus)	
e) Personen buiten het project die geraadpleegd of betrokken werden voor algemene wetenschappelijke advisering	/	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (Bron: Geopunt).

Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt).

1.2 Onderzoeksopdracht

1.2.1 Doelstelling

Het archeologisch vooronderzoek betracht altijd eerst door raadpleging van gekende en ontsloten informatiebronnen tijdens een bureauonderzoek eventueel aanwezig archeologisch erfgoed binnen het onderzoeksgebied te inventariseren, waarderen en veiligstellen.

1.2.2 Onderzoeksvragen

Voor het bureauonderzoek zijn volgende onderzoeksvragen te formuleren:

- Hoe is de aardkundige opbouw van het onderzoeksgebied?
- Welke processen van bodemvorming zijn bekend?
- Welke geomorfologische processen zijn te bekend?
- Welke aardkundige eenheden zijn archeologisch relevant en wat is hun diepteligging?
- Zijn er archeologische resten bekend binnen de grenzen van het plangebied?
- Welke is de aard en ouderdom van bekende archeologische resten?
- Welke is de conserveringsgraad en gaafheid van bekende archeologische resten?
- Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op eventueel aanwezige archeologische resten?

1.2.3 Juridische context

Het onderzoeksterrein situeert zich volgens het gewestplan deels in een zone bestemd als woongebied, deels in een zone bestemd als industriegebied. Het plangebied situeert zich nog binnen een vastgestelde archeologische zone, noch binnen een archeologische site, noch binnen een zone waar geen archeologie te verwachten valt. Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt.

De oppervlakte van het plangebied in kwestie bedraagt ca. 1,5 ha; vandaar is men verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

1.2.4 Randvoorwaarden

Voor het bureauonderzoek worden enkel toegankelijke en beschikbare bronnen gebruikt.

Een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem is momenteel economisch onwenselijk voorafgaand aan het aanvragen van de stedenbouwkundige vergunning. De opdrachtgever wenst het verkrijgen van de vergunning af te wachten vooraleer over te gaan tot het vervolgonderzoek.

Daarom wordt geopteerd voor de uitzonderingsprocedure waarbij een nota wordt aangeleverd op basis van een bureauonderzoek. In dit bureauonderzoek wordt nagegaan of er op het projectgebied een uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem noodzakelijk is en of (gedeeltelijke) vrijgave mogelijk is.

1.2.5 Archeologische voorkennis van het terrein

Binnen de grenzen van projectgebied Grimbergen Boechoutlaan 102 werd in het verleden geen archeologisch onderzoek uitgevoerd.

In de omgeving zijn wel enkele archeologische vindplaatsen gekend (cfr. infra).

1.3 Werkwijze en strategie

1.3.1 Methode

In de praktijk resulteert het bureauonderzoek in een inschatting van het archeologisch potentieel van een onderzoeksgebied. Het archeologisch potentieel drukt een verwachting uit ten aanzien van voorkomen, aard, gaafheid en conservering van de archeologische resten in de ondergrond van de planlocatie. Het archeologisch potentieel is gebaseerd op vier variabelen: fysisch-geografische situatie, bekende archeologische vindplaatsen, archeologische indicatoren en verstoringshistoriek.

Pas na de vaststelling van het archeologisch potentieel kunnen onderbouwde inschattingen worden gemaakt over de planeffecten op eventueel archeologisch erfgoed.

1.3.2 Fysisch geografische situatie

Geologische, geomorfologische en bodemkundige data informeren over de genese van het landschap in het plangebied, de bodemopbouw en de ligging en de stratigrafische positie van sedimenten waarin archeologische fenomenen kunnen voorkomen. Een aantal (prehistorische) vindplaatstypen kunnen bovendien uitgesproken gekoppeld worden aan specifiek aanwijsbare landschapsvormen.

De aardkundige data laten ook toe om een verwachting te formuleren ten aanzien van de verschijningsvorm, d.i. de conserveringsgraad en gaafheid van het archeologische erfgoed.

Volgende informatiebronnen werden geconsulteerd t.b.v. een eerste aardkundige analyse:

- Tertiair en Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Toelichting bij de Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Bodemkaart van Vlaanderen
- Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen
- Hydrografische kaart van Vlaanderen
- Bodemerosie kaart

1.3.3 Historische context en bekende archeologie

Beschikbare historische en toponymische kennis over woonplaatsen (buurtschap, gehucht, dorp, stad) in en nabij het onderzoeksgebied kan een zinvol kader bieden om de betekenis van bekende archeologische vindplaatsen te evalueren.

Om een overzicht te krijgen van de bekende archeologische vindplaatsen binnen het onderzoeksgebied werd de Centrale Archeologische Inventaris van Agentschap Onroerend Erfgoed¹ geraadpleegd en is lokaal geïnformeerd naar recent onderzoek.

1.3.4 Archeologische indicatoren

Archeologische indicatoren omvatten diverse datacategorieën zoals resultaten van non-intrusieve archeologische prospectietechnieken (bijvoorbeeld vondstmeldingen van metaaldetectie), toevallige vondsten bij niet-archeologische graafwerken, maar vooral ook historisch-cartografische, iconografische data en fotocollecties. Ze vormen fysiek aanwijsbare

¹ <https://cai.onroerenderfgoed.be/>

fenomenen die een aanwijzing kunnen zijn voor de aanwezigheid, ter plaatse of in de nabijheid, van archeologische sites.

Archeologische indicatoren zijn gezocht in de Centrale Archeologische Inventaris van het Agentschap Onroerend Erfgoed en in ontsloten cartografische bronnen zoals:

- Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden, opgenomen op initiatief van de graaf de Ferraris (1771-1778)
- Atlas der Buurtwegen uit ca. 1841
- Kadasterkaart van Philippe-Christian Popp (1842-1879)

1.3.5 Verstoringshistoriek

De verstoringsgraad van het onderzoeksgebied bepaalt in belangrijke mate de te verwachten gaafheid en bewaringsgraad van eventueel aanwezig archeologische bodemarchief. Om een correcte inschatting van de verstering van de bodem te kunnen maken kunnen allerhande bronnen van pas komen. Zo kan mondelinge informatie van vroegere gebruikers of bewoners, beschikbare plannen van (verdwenen) constructies, verslagen van bodemonderzoeken en saneringen of informatie over delfstoffenwinning relevante informatie bieden.

Aanvullende informatie over recent historisch landgebruik is afkomstig van geraadpleegde luchtopnames vanaf 1971.²

² <http://www.geopunt.be/>

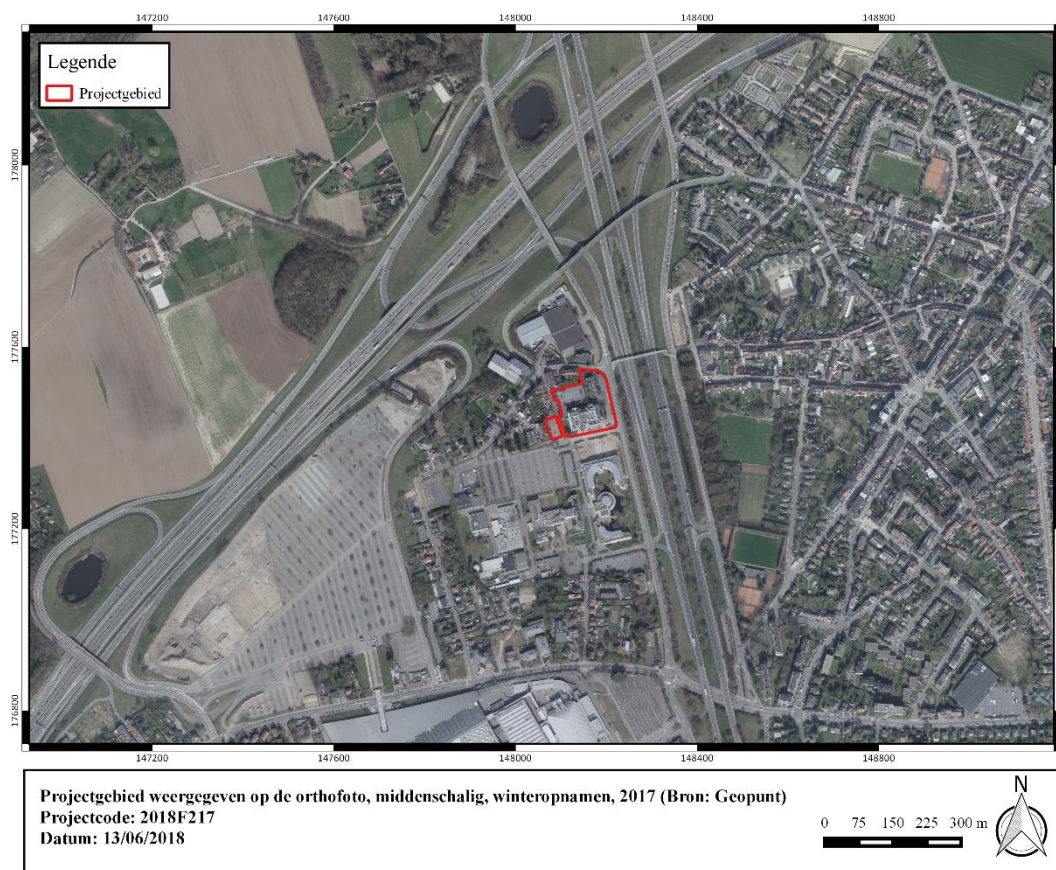

1.3.6 Introductie tot het projectgebied

1.3.6.1 Ruimtelijke situering

Het onderzoeksterrein is gelegen in Strombeek-Bever, deelgemeente van Grimbergen, in de provincie Vlaams-Brabant. In het noorden en het westen maken de Maalbeek en de Leestbeek de grens uit met Wemmel en Meise; in het zuiden vormt de Oude Schapenbaan, heden de Romeinsesteenweg, de afscheiding met Laken; in het oosten wordt Vilvoorde gescheiden door de oude Brusselsebaan (Sint-Annalaan) en Grimbergen, gelegen in het noordoosten, wordt gescheiden door de Hellebeek en een kunstmatig vastgelegde grens aan de buitenrand van het Sprietveld.

Het onderzoeksterrein grenst ten noorden aan de Beverlindestraat, ten oosten aan de Boechoutlaan en ten westen aan de Temsesteenweg. Het plangebied is gelegen aan de intersectie van de R0 en de A12. De dorpskern van Strombeek-Bever situeert zich ca. 900 meter ten oosten.

Figuur 3: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschaling, winteropnamen, 2017 (Bron: Geopunt).

1.3.6.2 Geplande werken

1.3.6.2.1 Bestaande toestand

De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt 1,5 hectare.

Op heden is ca. 3747 m² van het terrein bebouwd. Het overige deel van het terrein is quasi integraal verhard.

1.3.6.2.2 Ontworpen toestand

Figuur 4: Visualisatie van de geplande ontwikkeling (bron: opdrachtgever).

Figuur 5: Visualisatie van de geplande ontwikkeling (bron: opdrachtgever).

De opdrachtgever plant de realisatie van een nieuw bedrijventerrein met bijhorende infrastructuur. Naast een ruim aantal kantoorunits, laboratoria en zone voor High Tech-doeleinden worden tevens twee appartementencomplexen gerealiseerd. Er wordt nieuwe bebouwing aangelegd met een gecombineerde footprint van ca. 5931 m².

De buitenaanleg omvat de realisatie van padjes, parkeergelegenheid en groenzone.

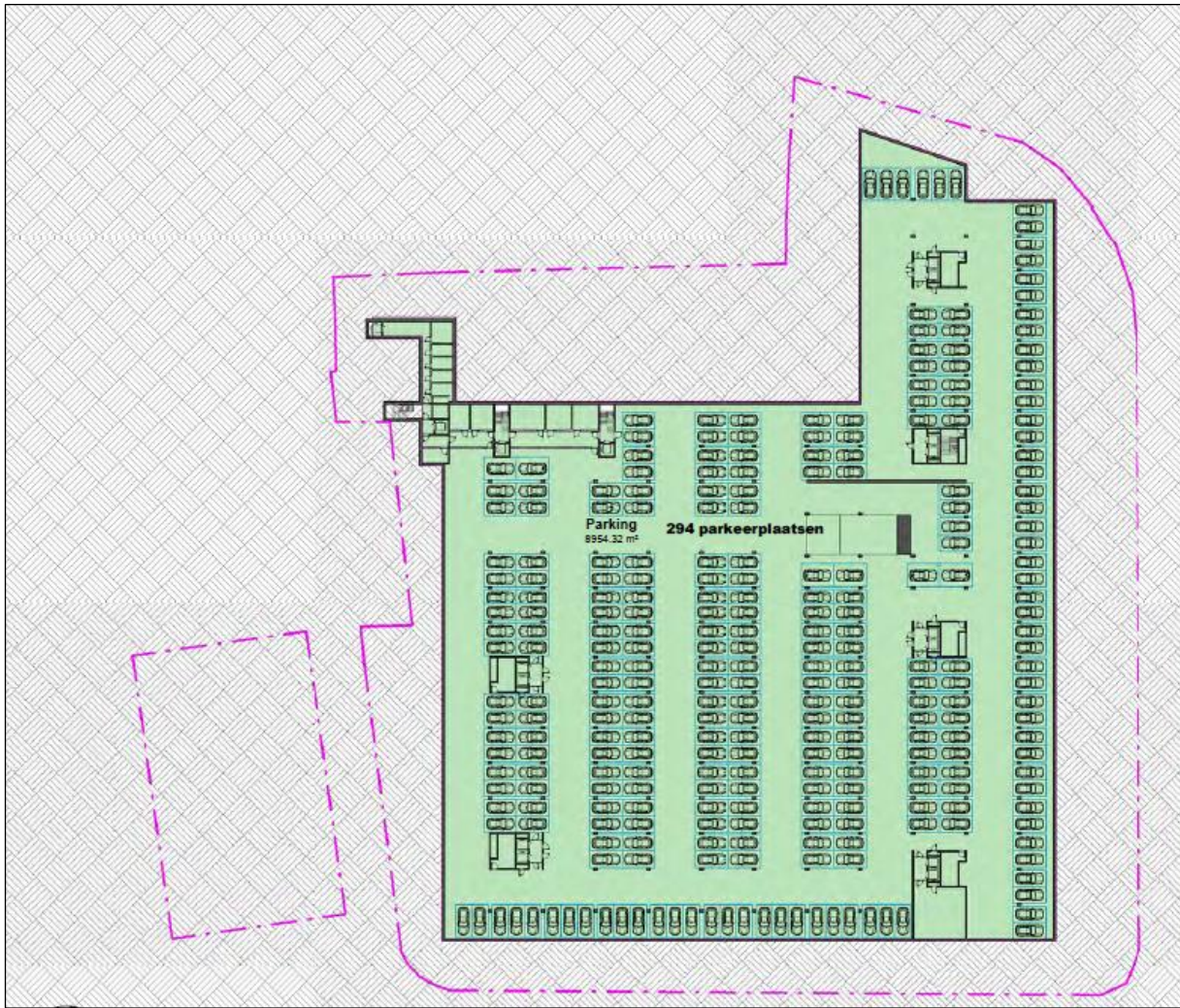
Tevens wordt een ondergrondse parkeergelegenheid voorzien met een totale oppervlakte van 8954 m². Deze parking zal plaats bieden voor 294 voertuigen en wordt aangelegd tot een diepte van ca. 4 m-mv.

Gezien de omvang van de werken kan uitgegaan worden van een integrale versterking van het terrein.

Figuur 6: Inplantingsplan gelijkvloers (bron: opdrachtgever).

Figuur 7: Kelderplan (bron: opdrachtgever).

1.4 Assessmentrapport

Het assessmentrapport omvat alle relevante gegevens die over het projectgebied verzameld kunnen worden uit toegankelijke literatuur en kaartmateriaal, die bijdragen tot het gefundeerd inschatten van het archeologisch potentieel van het plangebied. Om dit laatste te bereiken worden de verzamelde gegevens met elkaar vergeleken, geconfronteerd en samengelegd. Dit rapport heeft als doel het plangebied binnen zijn archeologisch en landschappelijk kader te plaatsen, rekening houdend met de geplande bodemingrepen. De studie maakt gebruik van verschillende datasets, waarbij het uitgangspunt steeds het ontwerpplan van de toekomstige bodemingrepen is. Dit ontwerpplan wordt telkens geprojecteerd op de geologische, bodemkundige en historische kaarten. Alle kaartmateriaal werd vervaardigd met behulp van QGIS, een geografisch informatiesysteem.

Op basis van deze assessment van het projectgebied kan een gegronde argumentatie opgesteld worden over de noodzaak en het nut van al dan niet verder te nemen archeologische maatregelen, die uiteengezet worden in deel 2: het programma van maatregelen.

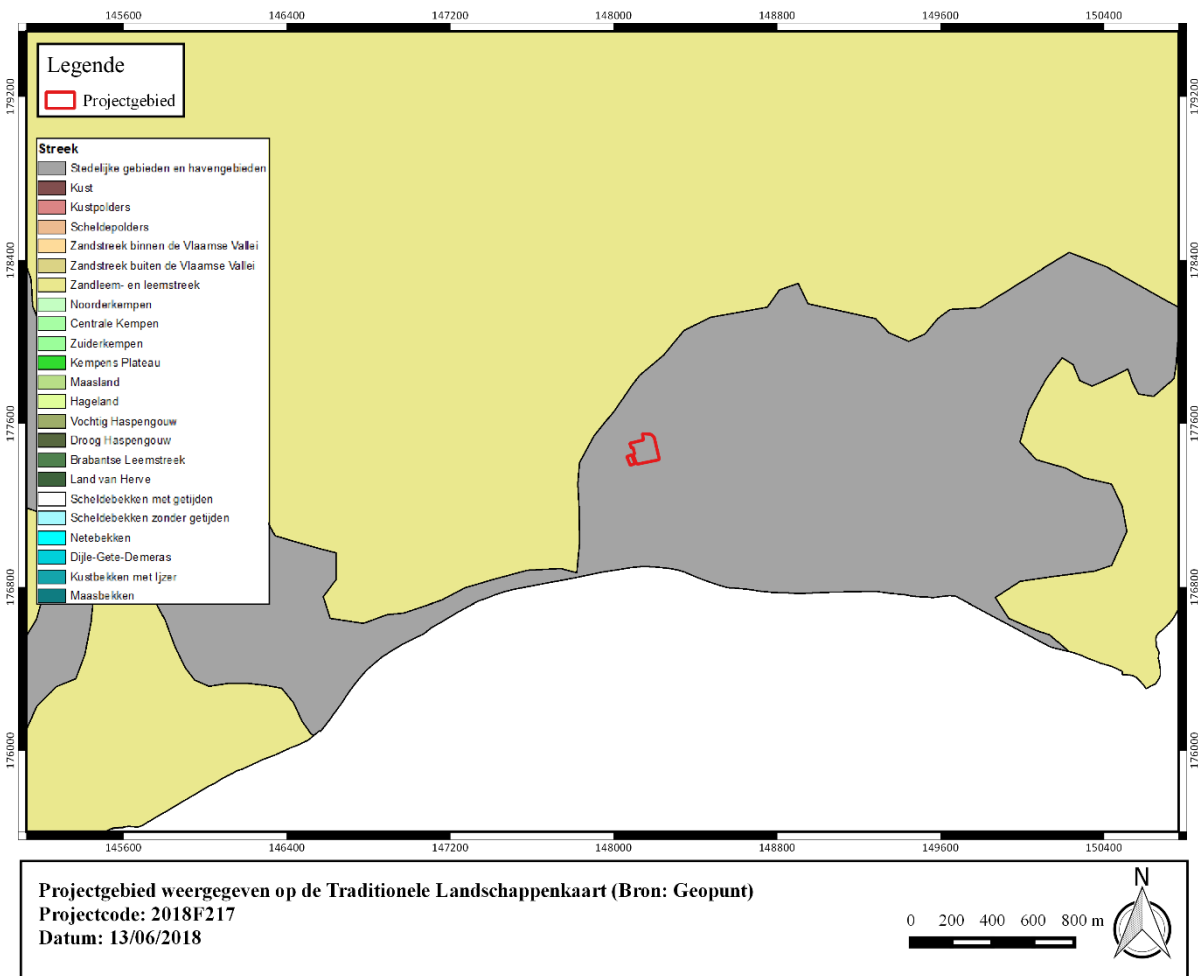

1.4.1 Fysisch geografische en geologische situatie

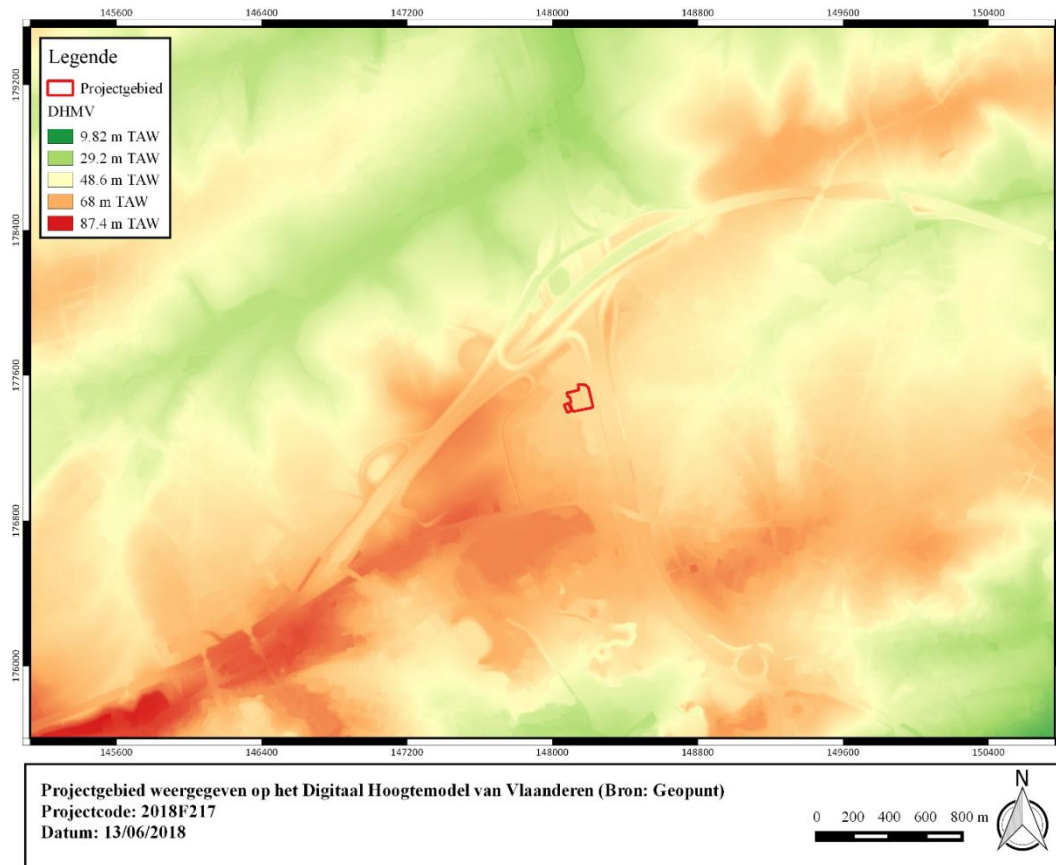
1.4.1.1 Landschappelijke situering

Het onderzoeksterrein is gelegen binnen stedelijke gebieden en havengebieden.

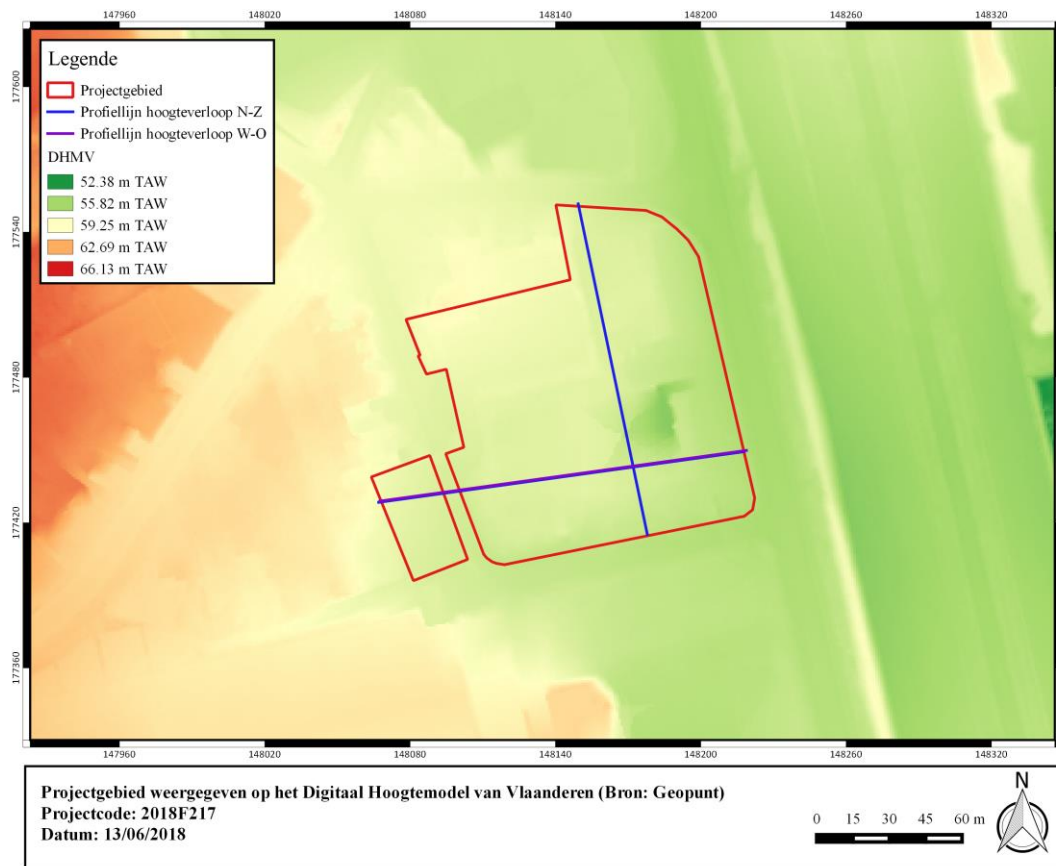
Het projectgebied is gelegen in een klein beekdal binnenin een leemrug. Aan de noord, west en zuidelijke kant is het gebied hoger gelegen. Dit verklaart de aanwezigheid van een colluviale bodem. Het beekdal daalt in de oostelijke richting. Het projectgebied is gelegen tussen ca. 55 en 59 m TAW.

Figuur 8: Projectgebied weergegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt).

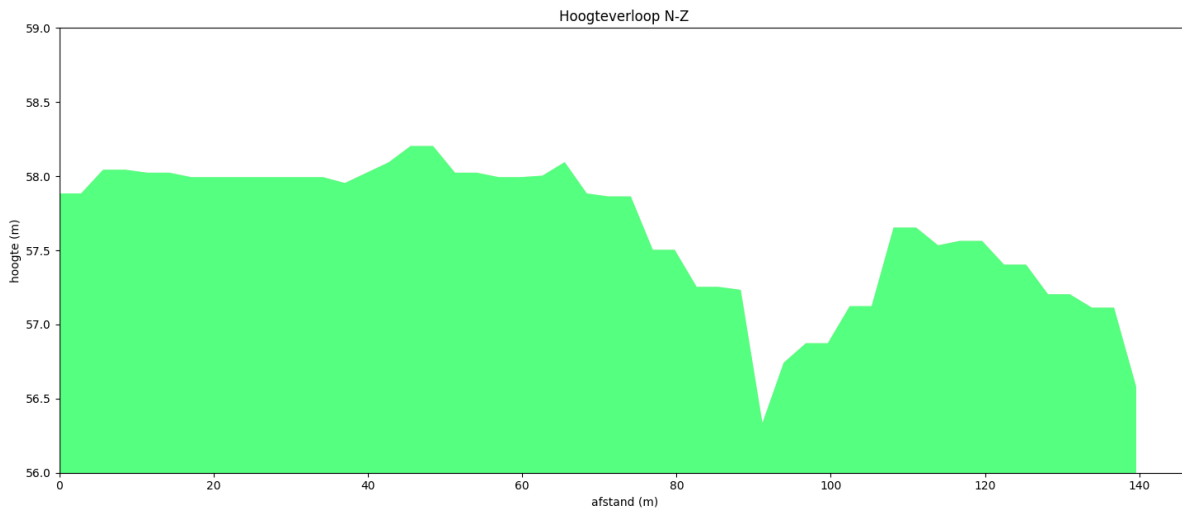

Figuur 9: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).

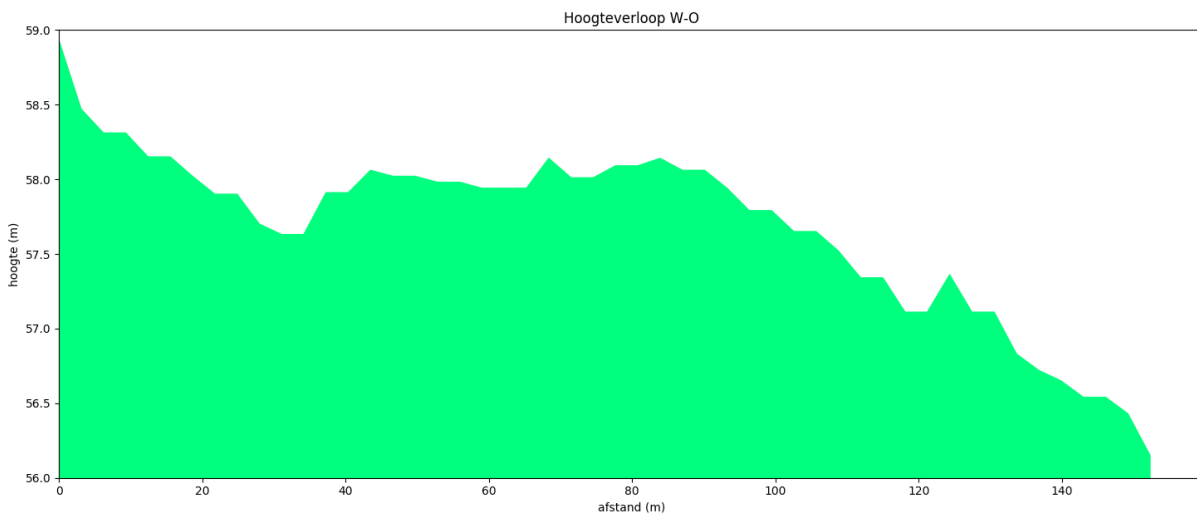

Figuur 10: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).

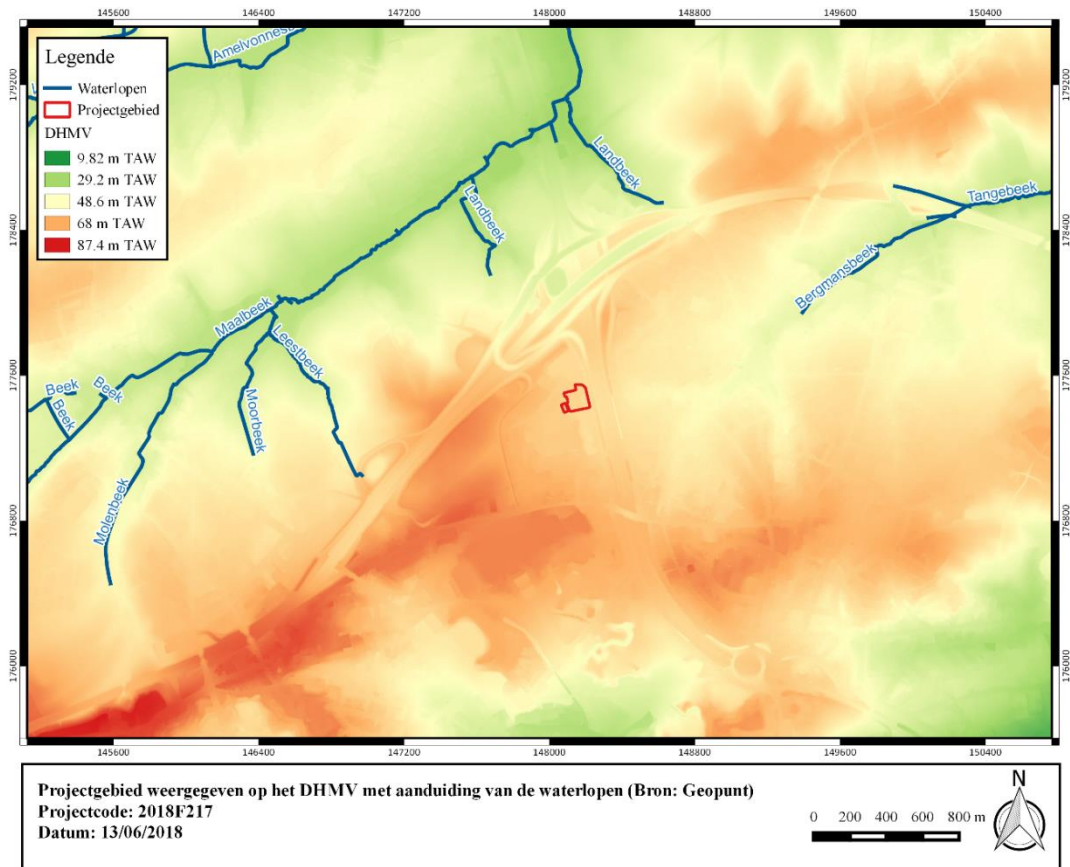

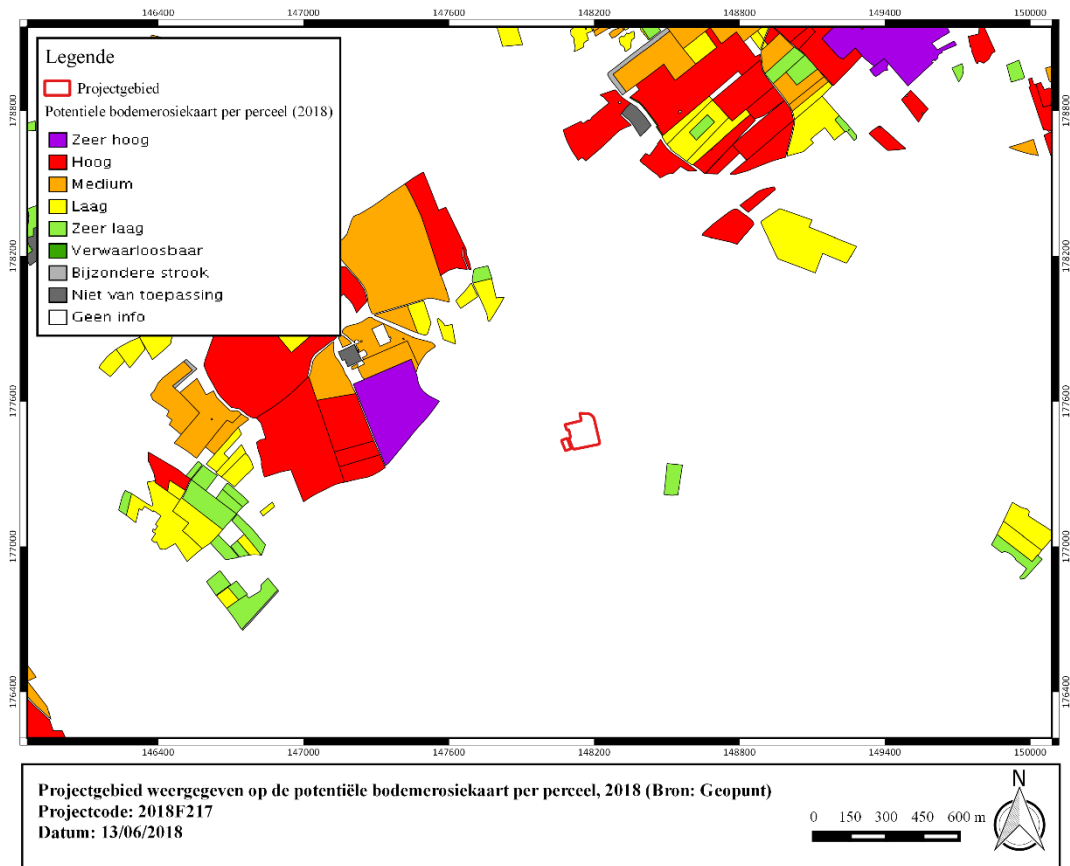
Figuur 11: Profielijn hoogteverloop N-Z (Bron: Geopunt).

Figuur 12: Profielijn hoogteverloop, W-O (Bron: Geopunt).

Figuur 13: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de waterlopen (Bron: Geopunt).

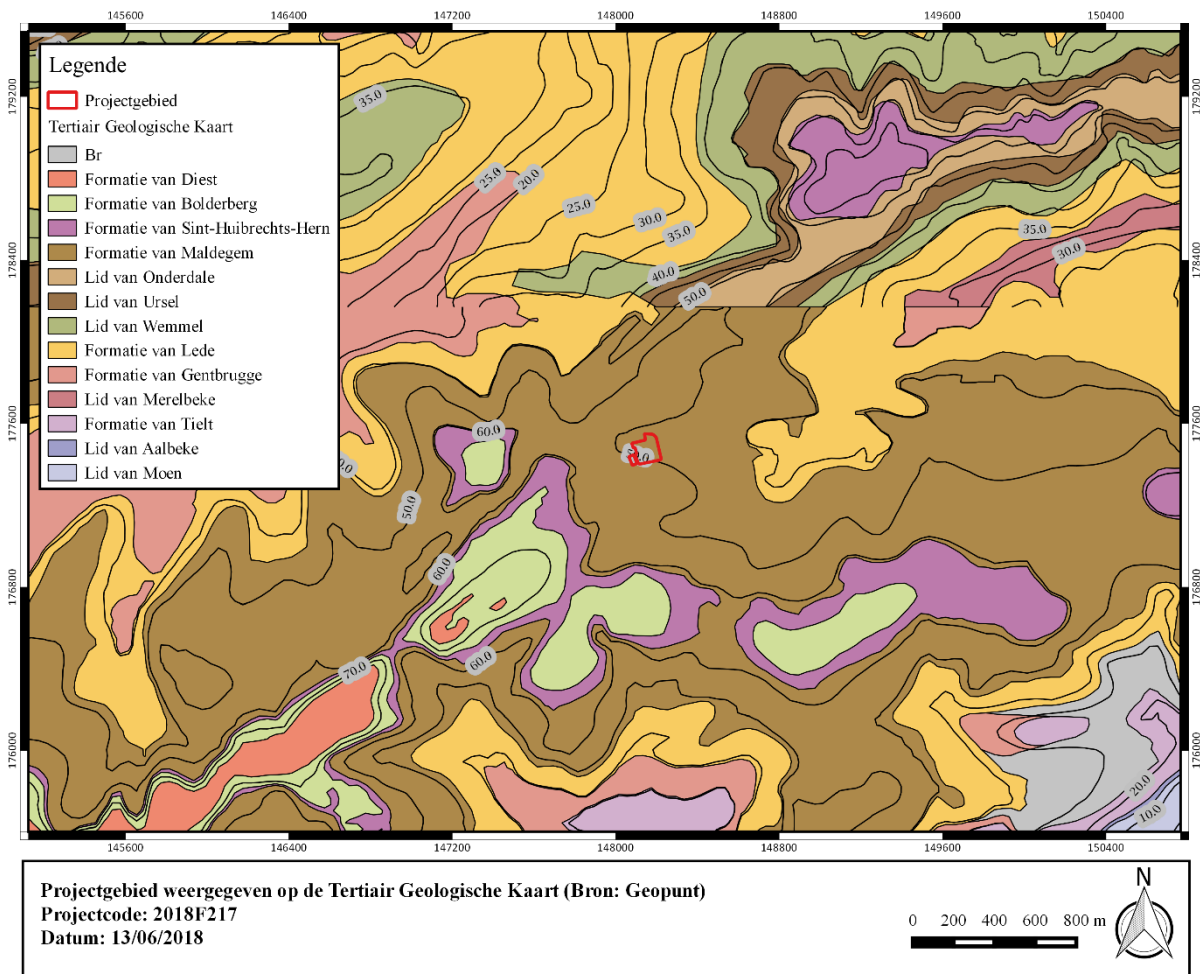

Figuur 14: Projectgebied weergegeven op de potentiële bodemerosiekaart per perceel, 2018 (Bron: Geopunt).

1.4.1.2 Tertiaire lithostratigrafie

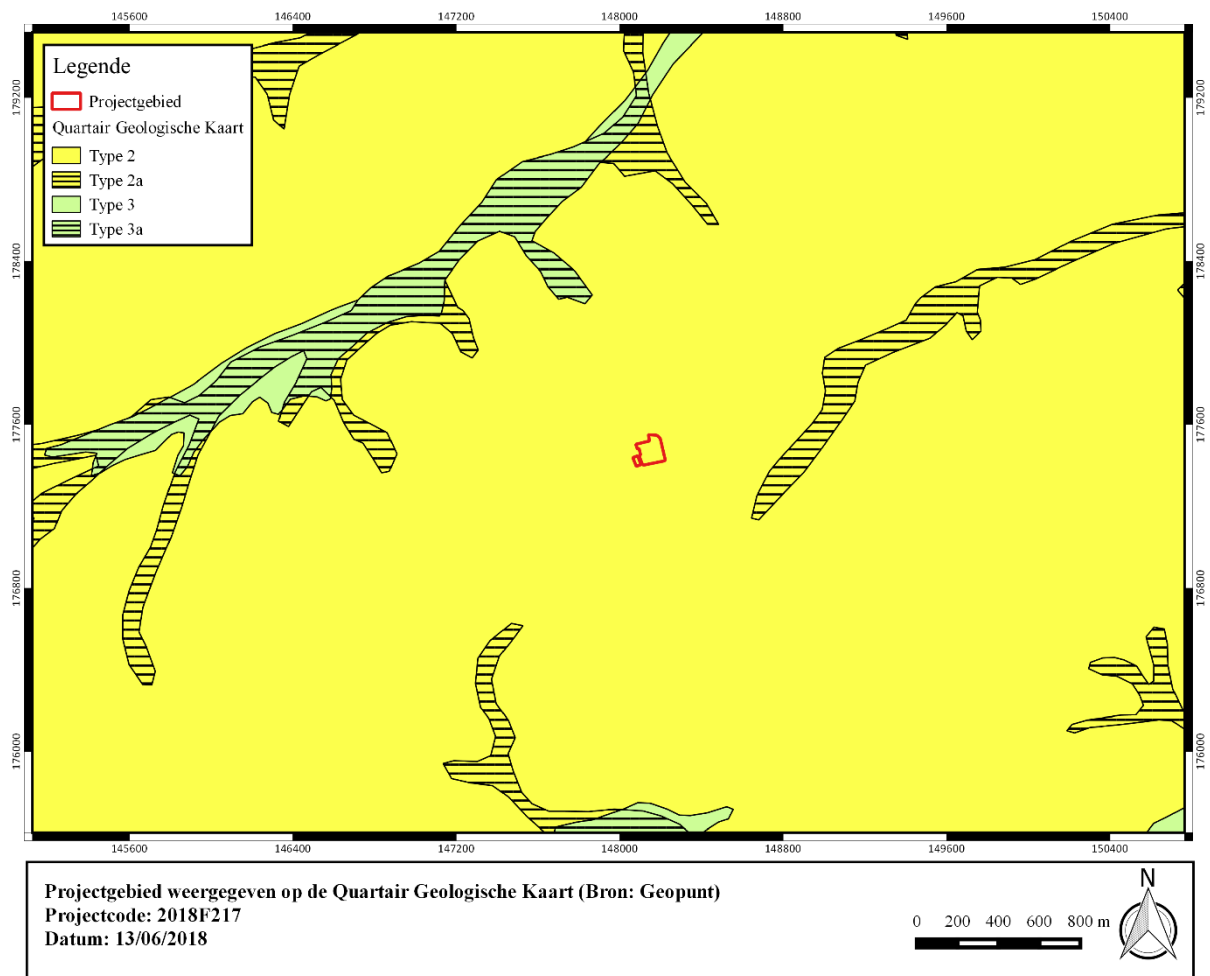
Het onderzoeksterrein is gelegen in de **Formatie van Maldegem**. Deze formatie bestaat uit afwisselingen van mariene zanden en kleien afgezet onder invloed van eustatische zeespiegelschommelingen.

Figuur 15: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (Bron: Geopunt).

1.4.1.3 Quartaire lithostratigrafie

Het onderzoeksterrein is gelegen in het Quartair **Type 2**. Dit type bestaat uit een eolische afzetting van het Weichseliaan tot mogelijk Vroeg-Holoceen (zandleem tot leem). Deze afzetting kan eventuele hellingsafzettingen van het Quartair bevatten.

Figuur 16: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (Bron: Geopunt).

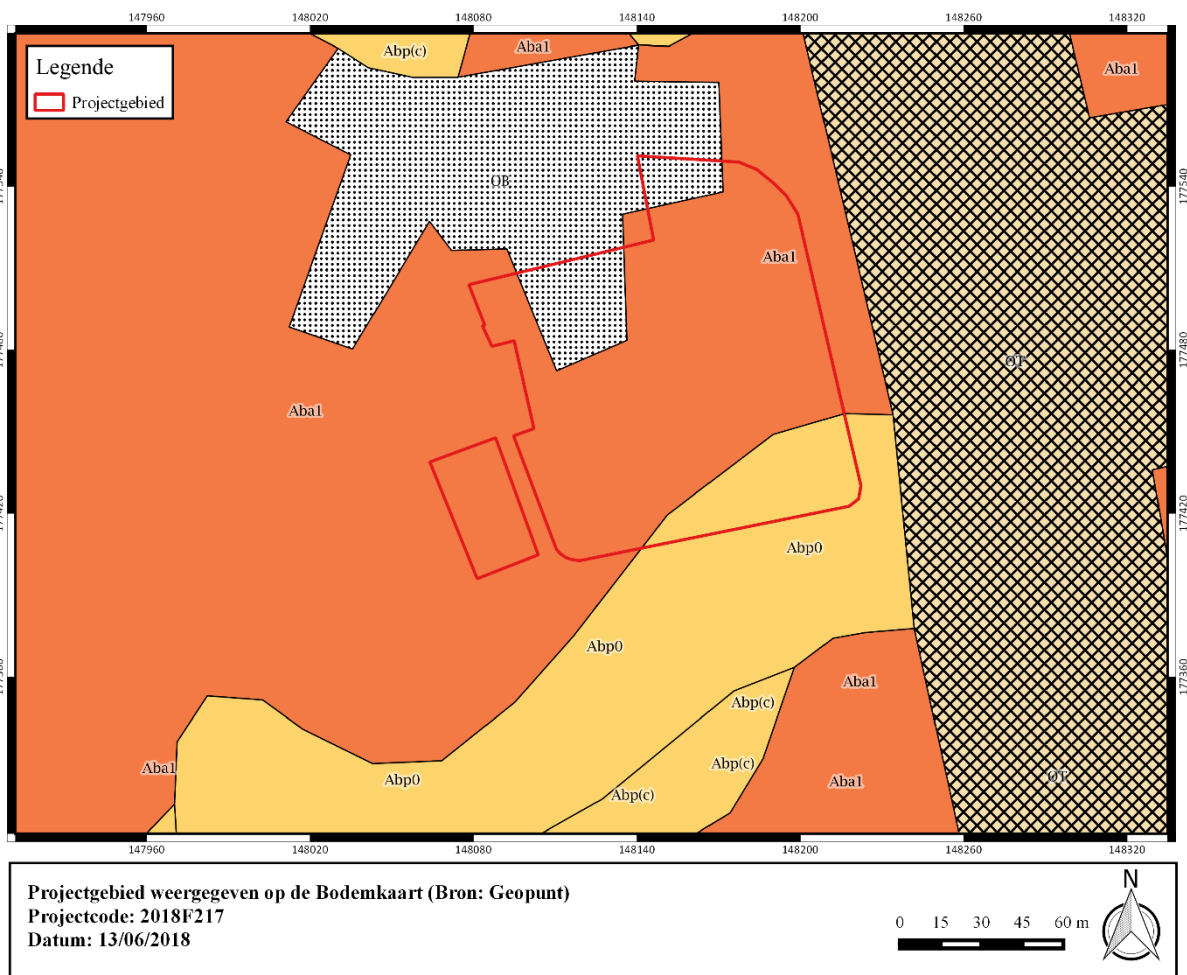

1.4.1.4 Bodenvormingsprocessen

Het bodemtype OB is een kunstmatig bodemtype waarbij de natuurlijke bodem sterk verstoord kan zijn door de aanwezige verharding of bebouwing. Hierdoor is het niet altijd mogelijk de natuurlijke bodem te herkennen.

Het bodemtype **Aba1** is een droge leembodem met textuur B horizont met een A horizont <40 cm dik. Deze bodem is ontwikkeld in het Pleistocene lössdek en heeft onder de A horizont een aan klei en sesquioxiden aangerijkte textuur B horizont die tevens gevlekt is. De bouwvoor heeft een donkerbruine kleur en is homogeen humushoudend leem.

Het bodemtype **Abp0** is een droge leembodem zonder profiel met colluvium dikker dan 125 cm. Deze bodems komen voor in colluviale droge leemdepressies en bestaat uit geërodeerd leemmateriaal van hoger gelegen plateaugronden.

Figuur 17: Projectgebied weergegeven op de Bodemkaart (Bron: Geopunt).

1.4.2 Historische en archeologische voorkennis

1.4.2.1 Historische context en bekende archeologische vindplaatsen

Het grondgebied van Strombeek-bever is van ouds een vruchtbaar gebied omringd door het oudste wegennetwerk van Noord- en West-Brabant. Op de grens met Laken liep de Schapenweg, die de verbinding vormde tussen de Zenne en de Schelde. Op de grens met Laken situeerde zich de weg van Grimbergen naar Brussel. Dwars door het grondgebied van de gemeente liep het wegverloop van Duisburg naar Schaarbeek. Op het grondgebied van Strombeek-Bever zijn een ruim aantal Romeinse vondsten geattesteerd (zie 1.4.2.3)

Er was continuïteit in de menselijke aanwezigheid gedurende de vroege middeleeuwen. De vroegmiddeleeuwse gemeenschappen ontgonnen Strombeek en de Frankische structuur van rondorp met omringende velden was overgeleverd tot de 8^e eeuw. Strombeek was verdeeld in vier veldencomplexen. De centrale dorpsdries situeerde zich tussen de huidige Victor Soens-, Wemmel-, en Pastorijstraat. De Frankische borch ten oosten van de dorpsdries evolueerde in de 10^e eeuw tot het hof van de plaatselijke heren. Strombeek en Bever behoren vanouds tot dezelfde parochie, hoewel ze pas in 1810 juridisch werden samengevoegd. Beide dorpen werden gekerstend door de Heilige Amandus in de 7^e eeuw. Amandus zou tevens een eerste bidplaats hebben opgericht, die in de 10^e – 11^e eeuw werd omgevormd tot eigenkerk. Het grondgebied van Bever bleef tot de 12^e eeuw grotendeels onontgonnen.

Tot het midden van de 20^e eeuw behield Strombeek-Bever grotendeels haar landelijke karakter. Door de algemene toenemende verstedelijking na WO I en de aanleg van de Brusselse Ring in 1957 zou het dorp geleidelijk aansluiting vinden bij de Brusselse agglomeratie. Het huidige stratenpatroon van Strombeek kwam tot stand door de opvulling van het oorspronkelijke wegennet. De regio ter hoogte van het plangebied wordt gekarakteriseerd door kantoorgebouwen en industriële complexen. Het gehucht Bever heeft tot op heden haar landelijk karakter bewaard.³

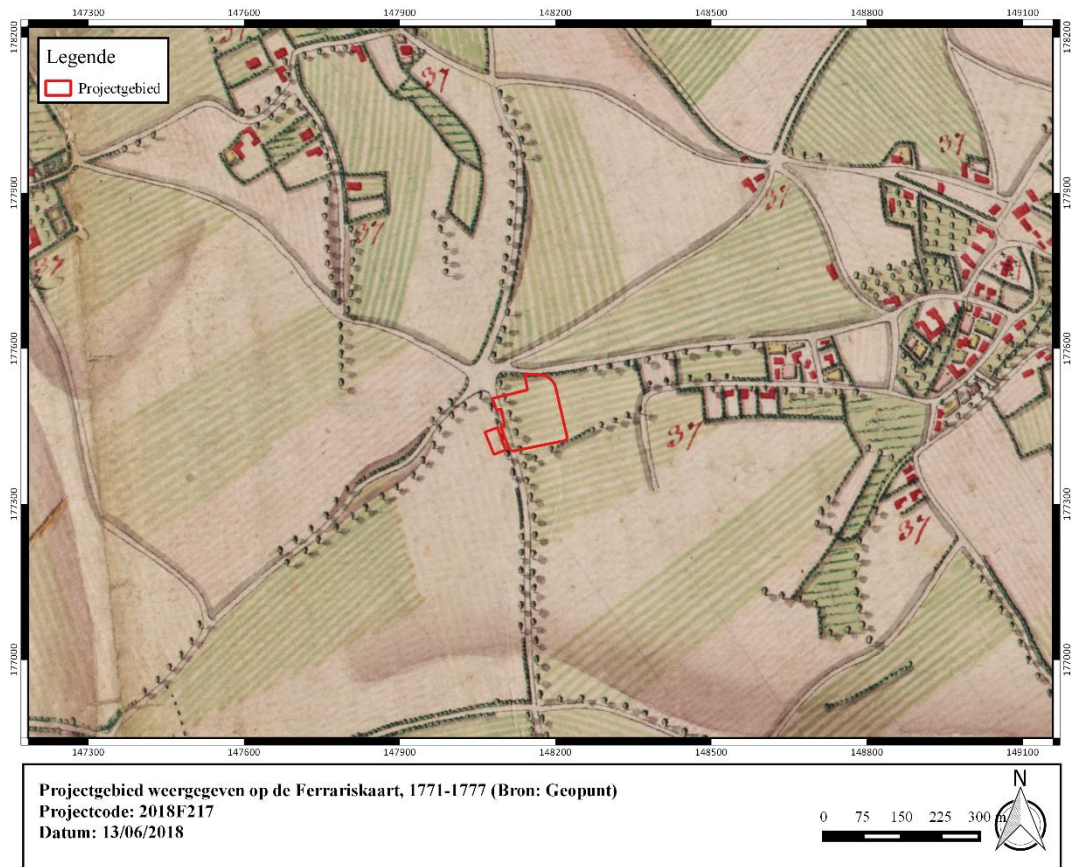
1.4.2.2 Archeologische indicatoren en cartografische bronnen

De Ferrariskaart geeft geen bebouwing weer binnen de contour van de onderzoekzone. Het plangebied staat integraal gekarteerd als akkerland en situeert zich precies ten zuidoosten van een kruispunt van zes wegen. Dit kruispunt is nog deels terug te vinden in de huidige toestand (Temsesteenweg, Meisestraat, Beverlindestraat, Gentsestraat). Zowel de Gentsestraat als de Temsesteenweg zijn met bomen omzoomd. De bebouwing concentreert zich ca. 500 meter ten oosten van het plangebied.

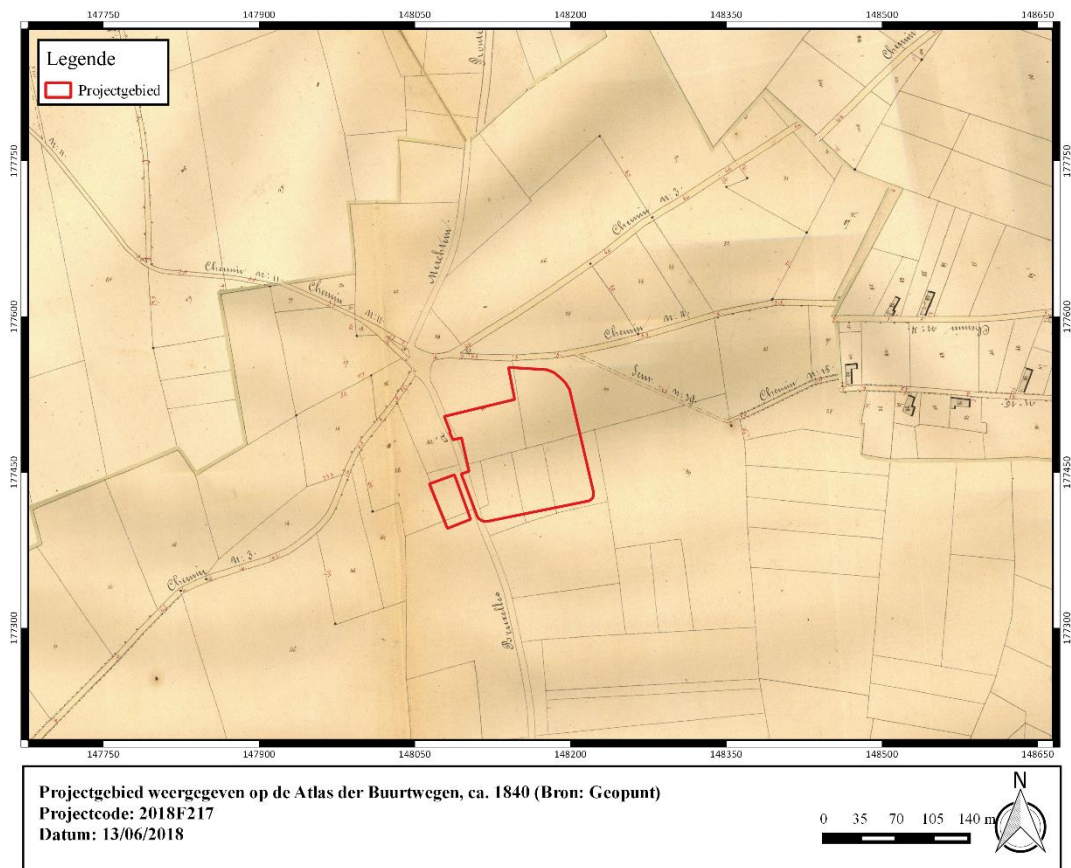
De 19^e eeuwse cartografische bronnen tonen een gelijk beeld.

³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2017: Strombeek-Bever [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/120644> (geraadpleegd op 14 juni 2018).

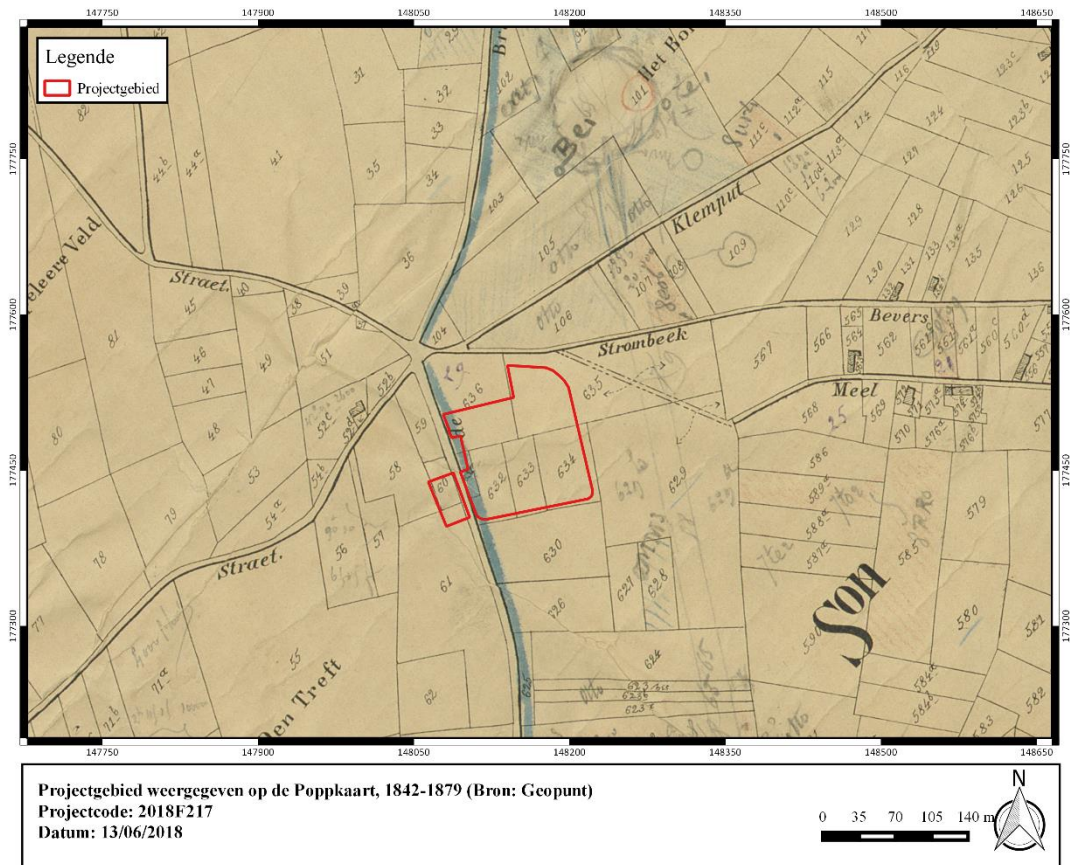

Figuur 18: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).

Figuur 19: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca. 1840 (Bron: Geopunt).

Figuur 20: Projectgebied weergegeven op de Poppkaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt).

	<p>Late middeleeuwen: ringwal – waterburcht : middeleeuws waterslot, leengoed der hertogen van Brabant, waarvan de geschiedenis opklimt tot de 12de eeuw.</p> <p>Bron: Dopere, F. en Ubreghts, W. 1991: De Donjon in Vlaanderen. Architectuur en Wooncultuur, Acta Lovaniensia Monographiae, 3, 197-198</p>
--	---

II. Archeologische indicatoren

Historisch-cartografische en iconografische data

2722	<p>Indicator cartografie; NK: 15 meter</p> <p>Nieuwe tijd: versterkt kasteel</p>
2728	<p>Indicator cartografie; NK: 15 meter</p> <p>18^e eeuw: hoeve</p>
2729	<p>Indicator cartografie; NK: 15 meter</p> <p>18^e eeuw: hoeve</p>
3091	<p>Indicator cartografie; NK: 15 meter</p> <p>17^e eeuw: waterburcht</p>
3095	<p>Indicator cartografie; NK: 15 meter</p> <p>Late middeleeuwen: hoeve</p>
3205	<p>Indicator cartografie; NK: 15 meter</p> <p>16^e eeuw: molen</p>
3350	<p>Indicator cartografie; NK: 15 meter</p> <p>Volle middeleeuwen: hoeve</p>
3351	<p>Indicator cartografie; NK: 15 meter</p> <p>Late middeleeuwen: hoeve</p>
3352	<p>Indicator cartografie; NK: 15 meter</p> <p>17^e eeuw: kapel</p>
3411	<p>Indicator cartografie; NK: 15 meter</p> <p>Late middeleeuwen; kerk - vlakgraf</p>

3927	Indicator cartografie; NK: 15 meter Volle middeleeuwen: motte
3928	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: banmolen en banbrouwerij - de brouwerij werd een eerste maal vermeld in 1570
6376	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
10080	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: hoeve
10082	Indicator cartografie; NK: 15 meter 17 ^e eeuw: hoeve
10085	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: hoeve
10094	Indicator cartografie; NK: 250 meter Late middeleeuwen: molen
10098	Indicator cartografie; NK: 250 meter Late middeleeuwen: hoeve
20063	Indicator cartografie; NK: 15 meter 18 ^e eeuw: watermolen
163328	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: molen
163329	Indicator cartografie; NK: 15 meter Nieuwe tijd: kapel - vlakgraf

Toevalsvondst

3089	Toevalsvondst; NK: 250 meter Romeinse tijd: tegulae en imbrexfragmenten – een stuk maalsteen
------	---

3090	<p>Toevalsvondst; Veldprospectie; NK: 250 meter</p> <p>Romeinse tijd: dakpannen en terra sigillata</p>
3094	<p>Toevalsvondst; NK: 15 meter</p> <p>Romeinse tijd: Bij het afbreken van de kerk werden in de funderingen onder het koor tegulaestukken gevonden.</p> <p>Volle middeleeuwen: kerk - De eerste bidplaats zou volgens de traditie gesticht zijn door de Heilige Amandus in de zevende eeuw op de grondvesten van een Romeins gebouw. In de tiende of elfde eeuw werd het kerkje omgevormd tot eigenkerk van de plaatselijke heren. Circa 1250 werd vermoedelijk een eenvoudig romaans kerkje opgericht, dat in de loop der eeuwen meermaals verbouwd werd - vlakgraf</p>
3206	<p>Toevalsvondst; NK: 15 meter</p> <p>Romeinse tijd: voor-Romeinse (?) aardewerkscherven, hoopjes houtskool en rood verkleurde aarde; kleine fragmentjes van verbrand been: gaat het hier om een brandgraven? Bij het herbekijken van de scherven, bleek dat ze van een lokale Romeinse productie zijn</p>
3210	<p>Toevalsvondst; NK: 250 meter</p> <p>Onbepaald: weg</p>

Veldprospecties

5296	<p>Veldprospectie (1989); NK: 15 meter</p> <p>Neolithicum: kling, waarschijnlijk uit mijnsilex</p> <p>Late ijzertijd: 4 reducerend gebakken wandscherven</p> <p>1 reducerend gebakken scherf, vermoedelijk een schouderfragment</p> <p>Romeinse tijd: zeepwaar en wandscherf van een amfoor, vermoedelijk van Spaanse origine – 2 tegulaefragmenten</p> <p>Volle middeleeuwen: aardewerk</p> <p>Bron: Michiels, D. 2001: Asse van ijzertijd tot Romeinse tijd. Een analytische bespreking van de archeologische vondsten van Asse en zijn deelgemeenten (Bekkerzeel, Kobbegem, Mollem, Relegem en Zellik), onuitgegeven Licentiaatsverhandeling Katholieke Universiteit Leuven, 24 en 60-61</p>
10068	<p>Veldprospectie; NK: 15 meter</p> <p>Late middeleeuwen: aardewerk</p>

Metaaldetectie

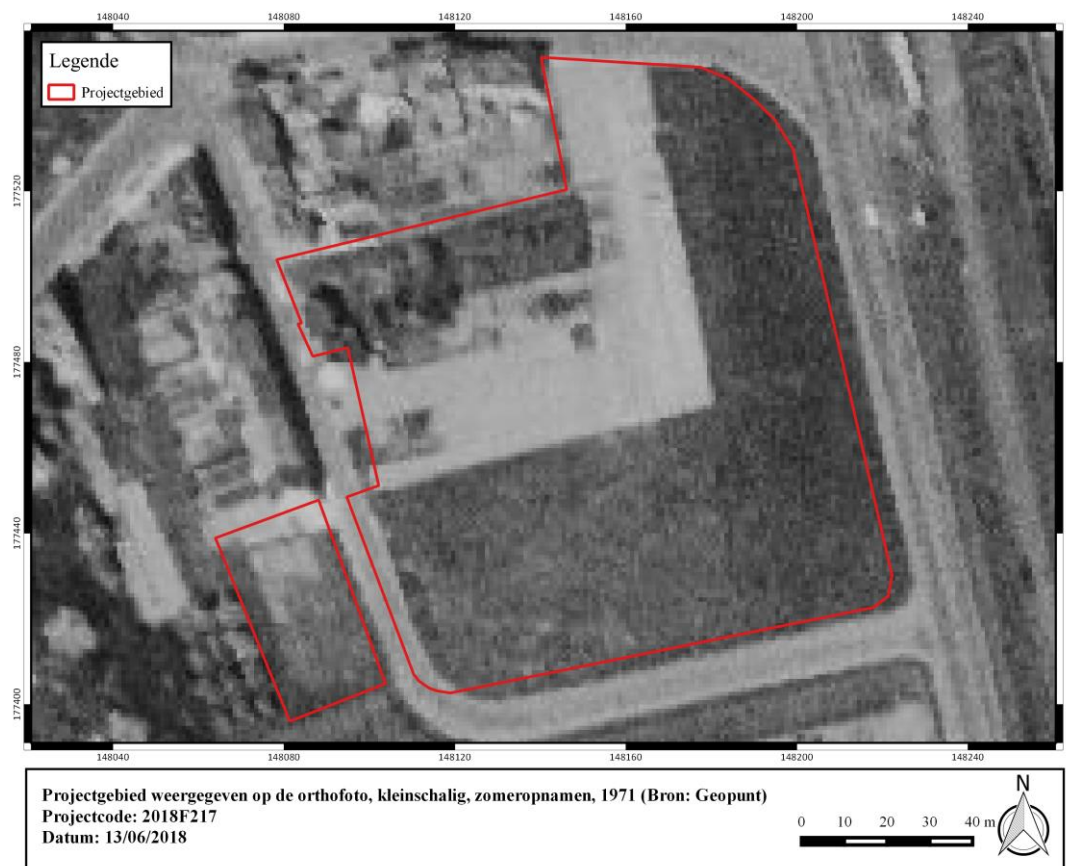
209515	Metaaldetectie (2015); NK: 15 meter Midden-Romeinse tijd: gedeelte van een bronzen Romeinse 'liliesleutel'.
--------	--

Luchtfotografie

2160	Luchtfotografie; NK: 15 meter Bronstijd: grafheuvel
------	--

1.4.2.4 Huidige gebruik en verstoringen

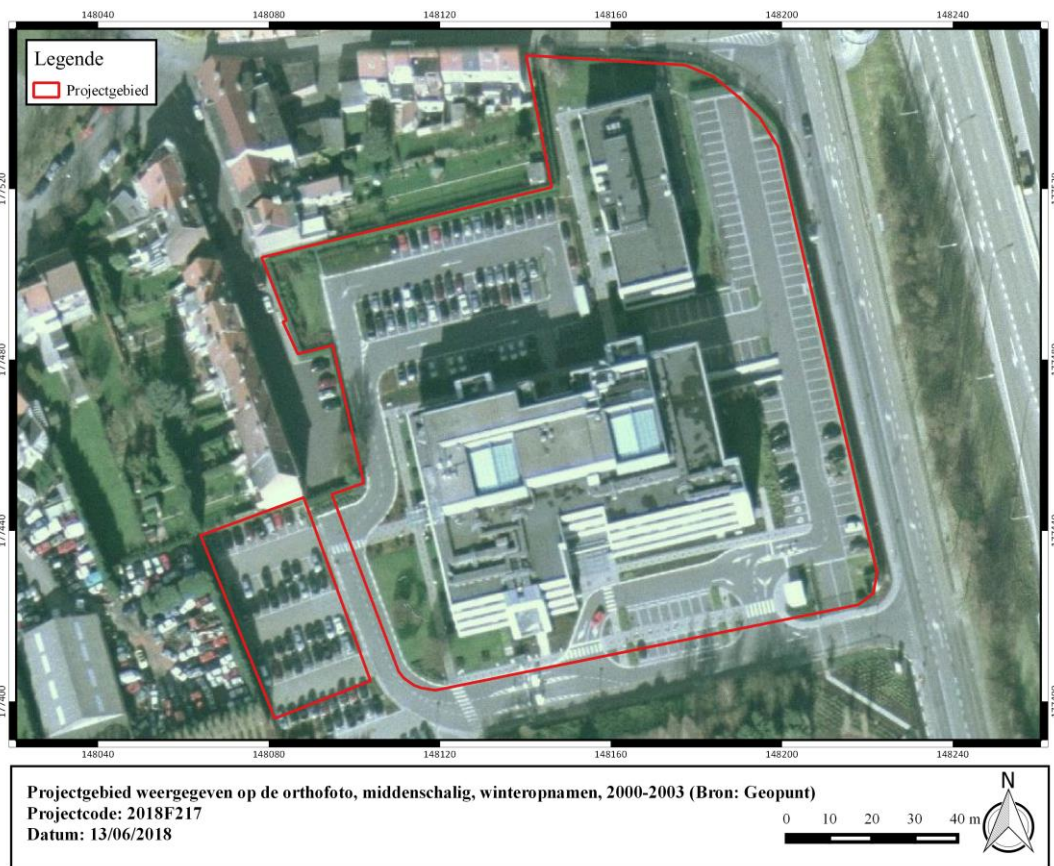
De orthofotosequentie geeft een duidelijke evolutie weer in het bodemgebruik binnen de contour van het plangebied gedurende de laatste decennia. De orthofoto van 1971 beeldt geen bebouwing af ter hoogte van het plangebied. Vanaf de orthofoto van 1979-1990 is duidelijk bebouwing waarneembaar. Het betreft twee bouwmassa's met omliggende infrastructuur. Vanaf de orthofoto van 2000-2003 is de omliggende verharding in omvang toegenomen. Op heden is ca. 3747 m² van het terrein bebouwd. Het overige deel van het terrein is quasi integraal verhard.

Figuur 22: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt).

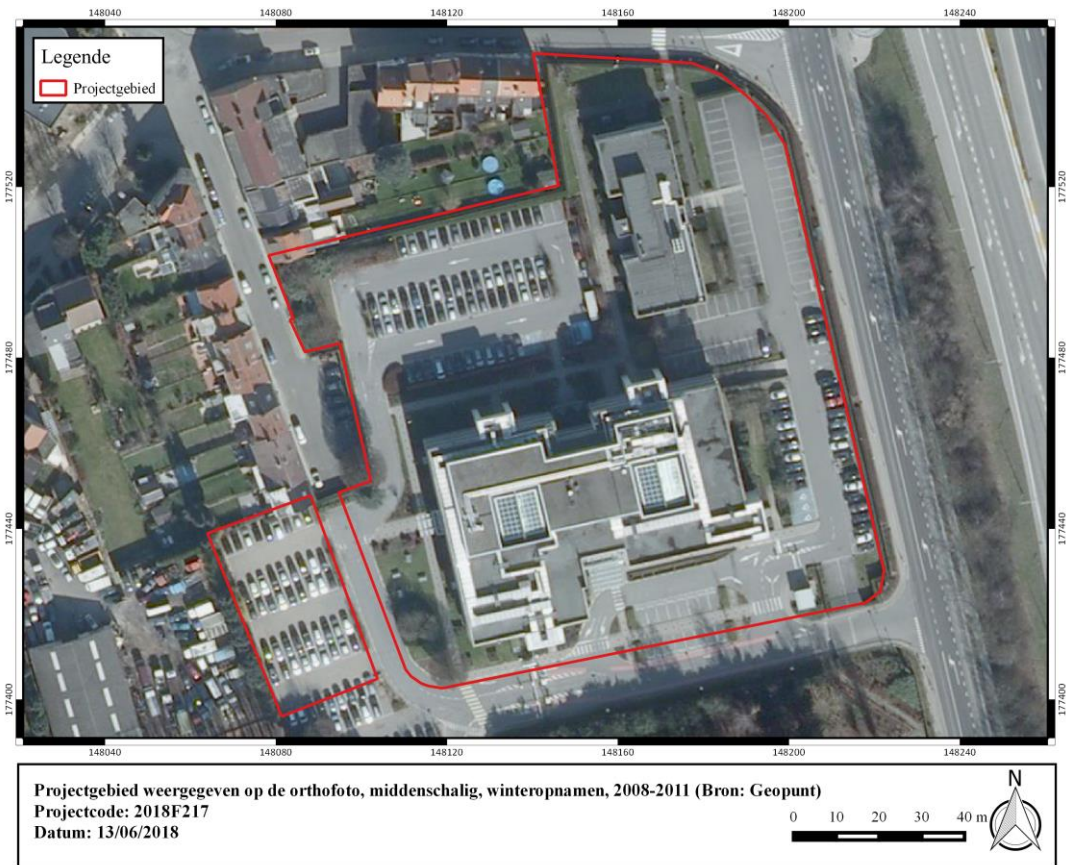

Figuur 23: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979-1990 (Bron: Geopunt).

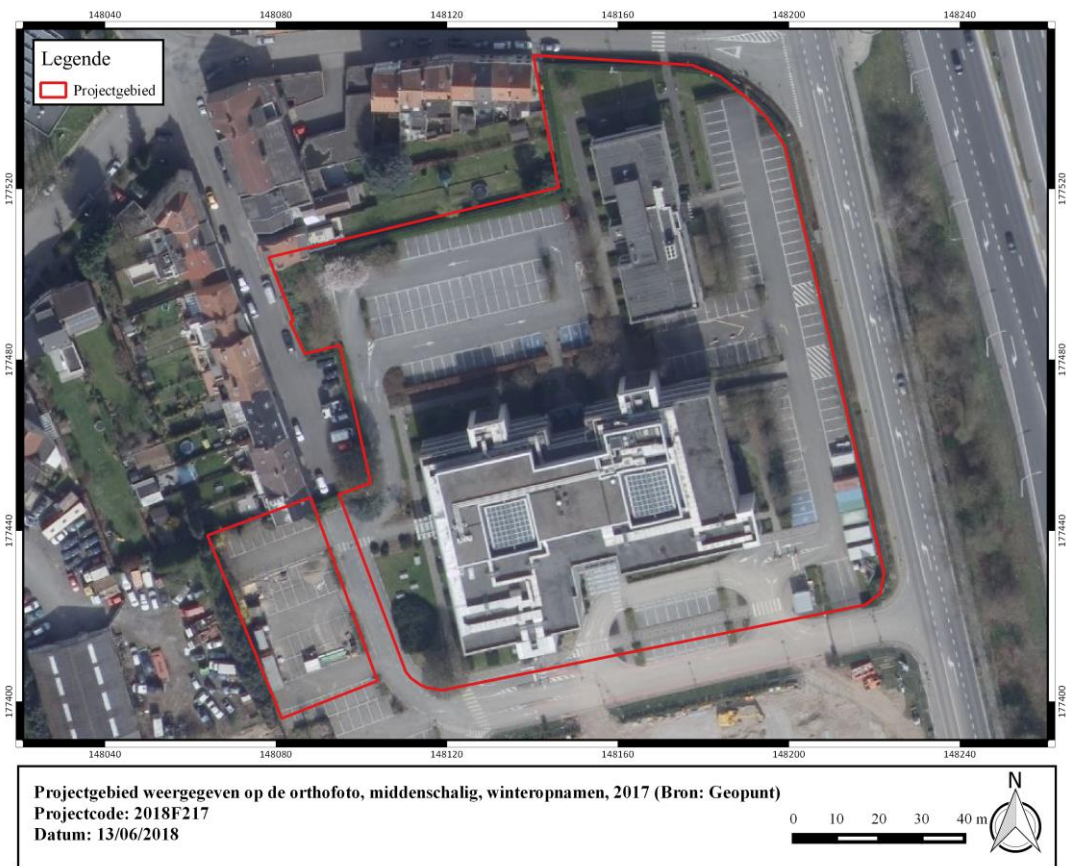

Figuur 24: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschalg, winteropnamen, 2000-2003 (Bron: Geopunt).

Figuur 25: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschalg, winteropnamen, 2008-2011 (Bron: Geopunt).

Figuur 26: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschalg, winteropnamen, 2017 (Bron: Geopunt)

1.5 Synthese

De opdrachtgever plant de aanleg van een nieuw bedrijventerrein aan de Boechoutlaan te Grimbergen. Het terrein is ca. 1,5 ha groot en is grotendeels bebouwd en verhard. De bestaande structuren worden in het kader van de geplande ontwikkelingen gesloopt.

Het terrein is gelegen in de leemstreek, op de uitloper van een langgerekte oost-west georiënteerde landrug die wordt ingesneden door verschillende beekvalleien. Het terrein is gelegen op de rand van een gradiëntsituatie, bijgevolg is er een verhoogde trefkans inzake artefactenconcentraties. De hoger gelegen vruchtbare (zand)leem gronden moeten echter evenzeer een aanzienlijke aantrekkingskracht gehad hebben op de vroegste landbouwgemeenschappen in de regio. De Quartairgeologische kaart geeft een profielopbouw weer van laat-Pleistocene/vroeg-Holocene eolische afzettingen. De bodemkaart geeft op het overgrote deel van het terrein een bodemopbouw weer van droge leem. In het zuiden wijzen de gegevens van de bodemkaart op de aanwezigheid van colluvium. Op basis van de landschappelijke gegevens kan uitgegaan worden van een situatie waarbij aanwezig grondvast erfgoed zichtbaar is onder de teelaarde of colluviumpakket. Gelet de bestaande toestand van het terrein is het echter eveneens mogelijk dat het bodemarchief grotendeels is verstoord. Omwille van het gebrek aan objectieve gegevens m.b.t. de verstoringsgraad en de bodemopbouw is een landschappelijk bodemonderzoek na de sloop noodzakelijk.

Cartografische bronnen wijzen op een ruraal karakter van het plangebied en de omgeving. Op de Ferrariskaart is het terrein in gebruik als akker, in de ruime omgeving zijn verschillende hoeses afgebeeld. Jonger kaartmateriaal geeft een quasi ongewijzigd beeld weer. De orthofotosequentie geeft een evolutie weer waarbij het terrein stelselmatig bebouwd en verhard wordt de voorbije decennia. De impact hiervan op het bodemarchief dient geëvalueerd te worden. Op het plangebied of de directe omgeving zijn geen archeologische waarden gekend. In de ruime omgeving betreffen de gekende waarden enerzijds cartografische indicatoren van laatmiddeleeuwse rurale infrastructuur en anderzijds Romeins materiaal dat is gerecupeerd bij veldprospecties ten noorden van de R0. Dit materiaal wijst op de aanwezigheid van een Romeinse nederzetting in de nabije omgeving.

Concreet is er ter hoogte van het plangebied een trefkans inzake archeologisch erfgoed. Er kan uitgegaan worden van een situatie waarbij eventueel aanwezig grondvast erfgoed zichtbaar is onder de bouwvoor of colluviumpakket. Op basis van de gegevens is er echter ook een trefkans inzake artefactensites. Er zijn tot op heden geen argumenten waardoor aangenomen kan worden dat het terrein vrij is van archeologisch erfgoed. De meest geschikte onderzoekssequentie bestaat uit een landschappelijk bodemonderzoek om enerzijds de verstoringsgraad van het terrein in kaart te brengen en anderzijds de bodemopbouw met betrekking tot de bewaringscondities van archeologisch erfgoed te evalueren. Indien de bewaringscondities m.b.t. artefactensites gunstig zijn is een archeologische boorcampagne noodzakelijk, eventueel aangevuld met proefputjes. Vervolgens is een proefsleuvenonderzoek in functie van sporenarcheologie noodzakelijk.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.

3 Bijlagen

Projectcode	2018F217
Onderwerp	Grimbergen Boechoutlaan 102
Plannummer	1
Type plan	Kadasterplan
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	13/06/2018

Plannummer	2
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	13/06/2018

Plannummer	3
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksterrein
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	2017

Plannummer	4
Type plan	Bouwplan
Onderwerp plan	Visualisatie geplande werken
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	Onbekend

Plannummer	5
Type plan	Bouwplan
Onderwerp plan	Visualisatie geplande werken
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	Onbekend

Plannummer	6
Type plan	Bouwplan
Onderwerp plan	Gelijkvloers OT
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	Onbekend

Plannummer	7
Type plan	Bouwplan
Onderwerp plan	Kelder OT
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	Onbekend

Plannummer	8
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Traditionele Landschappen
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	13/06/2018

Plannummer	9
Type plan	Hoogtemodel
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksterrein
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	13/06/2018

Plannummer	10
Type plan	Hoogtemodel
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksterrein
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	13/06/2018

Plannummer	11
Type plan	Hoogtemodel
Onderwerp plan	Hoogteverloop N-Z
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	13/06/2018

Plannummer	12
Type plan	Hoogtemodel
Onderwerp plan	Hoogteverloop W-O
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	13/06/2018

Plannummer	13
Type plan	Hoogtemodel
Onderwerp plan	Waterlopen
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	13/06/2018

Plannummer	14
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Potentiële bodemerosiekaart
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	13/06/2018

Plannummer	15
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Tertiair Geologische Kaart
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	13/06/2018

Plannummer	16
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Quartair Geologische Kaart
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	13/06/2018

Plannummer	17
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksterrein
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	13/06/2018

Plannummer	18
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Ferraris
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	1771-1777

Plannummer	19
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Atlas der Buurtwegen
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	Ca. 1840

Plannummer	20
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Poppkaart
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	1842-1879

Plannummer	21
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksterrein
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	1971

Plannummer	22
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksterrein
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	1979-1990

Plannummer	23
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksterrein
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	2000-2003

Plannummer	24
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksterrein
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	2008-2011

Plannummer	25
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksterrein
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	2017

